

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/46/2025
Identifikačné číslo spisu: 3122206335
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Halušková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:3122206335.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a členov senátu JUDr. Jany Bajánkovej a JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD., v spore žalobcu Ľ. A., narodeného XX. P. XXXX, L. Z. V., E. XXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o., Žilina, Kálov 653/23-2, IČO: 47 253 096, proti žalovaným: 1/ Web Business House, s.r.o., Iža, Kapitulská 372, IČO: 52 352 625 a 2/ Mgr. F. Š., narodenému XX. Q. XXXX, A., U. A. XXXX/XX, obidvoch právne zastúpených advokátskou kanceláriou EMPIRI s.r.o., Bratislava, Bárdošova 2/A, IČO: 36 864 331, o zaplatenie 5.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 14Csp/45/2022, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. septembra 2024 č. k. 16CoCsp/7/2024-253, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému 2/ náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 27. novembra 2023 č. k. 14Csp/45/2022-170 uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.000 eur od 04. 08. 2022 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobcovi priznal proti žalovanému 2/ právo na náhradu trov konania 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (II. výrok). Žalobu vo vzťahu k žalovanému 1/ zamietol (III. výrok) a žalovanému 1/ priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov konania 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (IV. výrok). Právny vzťah strán sporu posudzoval ako spotrebiteľský, pretože podľa výpisu z obchodného registra je predmetom podnikateľskej činnosti žalovaného 1/ okrem realitnej aj sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, administratívne služby a poskytovanie služieb osobného charakteru, čo napĺňa definíciu dodávateľa. Pri rozhodovaní sporu aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného ku dňu rozhodovania okresného súdu, a to § 48, § 50, § 51, § 52 ods. 1 - 4, § 457, § 517, § 544, § 588, § 596, § 599.

1.1. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 30. 03. 2022 medzi žalobcom a

žalovanými 1/ a 2/ uzavretá rezervačná zmluva je trojstranným právnym úkonom upravujúcim zmluvné vzťahy sprostredkovateľa (žalovaného 1/), budúceho predávajúceho (žalovaného 2/) a budúceho kupujúceho (žalobcu). V zmluve sú obsiahnuté 2 právne úkony, a to nepomenovaná rezervačná zmluva (§ 51 Občianskeho zákonníka) a zmluva o budúcej zmluve (§ 50 Občianskeho zákonníka). Žalovaný 2/ ako predávajúci prejavil záujem o uzatvorenie zmluvy so žalobcom ako kupujúcim, ktorej predmetom bol trimaran, pontón pod hausbót, kotviace miesto a s ním súvisiace povolenia na kotvenie za kúpnu cenu 37.800 eur. Žalobca zaplatil žalovanému 2/ na účet žalovaného 1/ rezervačný poplatok 5.000 eur. Kupujúci a predávajúci sa dohodli, že zmluvu uzavrú najneskôr do 90 dní od podpisu rezervačnej zmluvy, teda do 30. 06. 2022 pod podmienkou, že budú zabezpečené všetky právne náležitosti k riadnemu užívaniu veci. V prípade porušenia povinnosti kupujúceho uzatvoriť zmluvu, po obdržaní jej návrhu, v stanovenom termíne po splnení všetkých dohodnutých podmienok predávajúcemu vzniká nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške uhradeného rezervačného poplatku (bod 12 rezervačnej zmluvy). V bode 18 rezervačnej zmluvy sa žalovaný 1/ zaviazal zabezpečiť všetky administratívne a právne náležitosti, potrebné k spisaniu kúpnej zmluvy a pripraviť a predložiť zmluvným stranám jej návrh. V bode 22 rezervačnej zmluvy sa predávajúci zaviazal dodať kupujúcemu všetky potrebné dokumenty, potvrdzujúce oprávnenie kotvenia od príslušných inštitúcií vydávajúcich takéto rozhodnutia. Predávajúci sa zaviazal vrátiť kupujúcemu zálohu 5.000 eur v prípade, ak by sa predávajúcemu nepodarilo predložiť pri podpise kúpnej zmluvy povolenia ku kotveniu. Dňa 07. 05. 2022 zaslal žalovaný 1/ žalobcovi návrh kúpnej zmluvy bez príslušných povolení. Žalobca dňa 30. 05. 2022 stratil o kúpu záujem, formou SMS požiadal o vrátenie zálohy a e-mailom z tohto istého dňa odstúpil od zmluvy pre nevyhovujúci stav plavidla.

1.2. Ako spornú okresný súd posudzoval dôvodnosť žalobcovho odstúpenia od rezervačnej zmluvy a existenciu nároku žalovaného 2/ na zmluvnú pokutu. Konštatoval, že vady veci uvedené žalobcom až v žalobe ako dôvod na odstúpenie od zmluvy preukázané neboli. Dňa 07. 05. 2022 konateľ žalovaného 1/ poslal pripravenú kúpnu zmluvu žalobcovi, bez splnenia povinnosti dodať povolenia ku kotveniu, ktoré mal zabezpečiť žalovaný 2/ formou právoplatných rozhodnutí. Žalobca mal povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu v dohodnutej lehote len vtedy, ak budú zabezpečené všetky právne náležitosti k riadnemu užívaniu veci. Žalobcovi však bola predložená na podpis dňa 07. 05. 2022 kúpna zmluva bez právoplatných povolení na kotvenie, čo je porušením zmluvnej povinnosti žalovaného 1/ podľa čl. 18 rezervačnej zmluvy a žalovaného 2/ podľa čl. 22 rezervačnej zmluvy (povolenie dopravného úradu č. 12973/2022/ŠOD/KN-0008 zo dňa 03. 06. 2022 nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 06. 2022). Žalobca teda pre právne vady kupovanej veci nebol ku dňu 07. 05. 2022 povinný uzatvoriť kúpnu zmluvu a nepredloženie potrebných právoplatných povolení stanovených v čl. 22 rezervačnej zmluvy bolo dôvodom na odstúpenie od rezervačnej zmluvy. Do uplynutia doby trvania rezervačnej zmluvy žalovaný 1/ žalobcovi nový návrh kúpnej zmluvy s príslušnými povoleniami nezaslal a sumu 5.000 eur rezervačnej zálohy zaslal žalovanému 2/. Žalovanému 2/ z dôvodu porušenia jeho povinnosti vznikla povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške sumy prijatej rezervačnej zálohy (5.000 eur) jednak v dôsledku odstúpenia od zmluvy, ako aj v dôsledku porušenia povinnosti vrátiť zálohu podľa čl. 22 rezervačnej zmluvy. Súd prvej inštancie žalobcovi voči žalovanému 2/ priznal aj úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 5.000 eur od 04. 08. 2022 do zaplatenia. Vo vzťahu k žalovanému 1/ okresný súd žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

1.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech priznal 100 % náhradu trov konania od žalovaného 2/. Vo vzťahu k žalovanému 1/ žalobca úspešný nebol, preto mu uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací (ďalej iba „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) vo výroku I. a II. potvrdil, žalobcovi proti žalovanému 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V dôvodoch rozsudku (po zhrnutí obsahu rozsudku súdu prvej inštancie, odvolania, vyjadrenia k nemu, odvolacej repliky a dupliky) v celom rozsahu poukázal na dôvody prvoinštančného rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP). Konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie je v III. a IV. výroku právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

2.1. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že zamietnutie žaloby voči žalovanému 1/ nemalo

vplyv na určenie miestnej príslušnosti súdu. V rámci rezervačnej zmluvy z 30. 03. 2022 vystupoval žalovaný 1/ ako dodávateľ a žalobca, ktorý sa domáhal vrátenia rezervačného poplatku, bol ako kupujúci spotrebiteľom. S poukazom na § 19 písm. d) CSP žalobca ako spotrebiteľ mohol podať žalobu na súd, v obvode ktorého má trvalý pobyt (Okresný súd Trenčín).

2.2. Odvolací súd súhlasil so súdom prvej inštancie, že uzavretá rezervačná zmluva zo dňa 30. 03. 2022 má charakter zmiešanej zmluvy v zmysle § 51 a § 50a Občianskeho zákonníka. Pre posúdenie existencie povinnosti vrátiť zaplatený rezervačný poplatok 5.000 eur žalovaným 2/ označil odvolací súd za rozhodujúce ustálenie zmluvnej strany, ktorá porušila povinnosť uzavrieť kúpnu zmluvu. Podľa formulácie povinnosti v čl. 1 ide o obojstranne kontraktčne zaväzujúcu zmluvu o budúcej zmluve, teda na uzavretie budúcej kúpnej zmluvy sú povinní tak kupujúci, ako aj predávajúci. Kontraktčná povinnosť je formulovaná na seba nadväzujúco, teda žalovaný 2/ ako predávajúci sa zaviazal najskôr dodať žalobcovi ako kupujúcemu všetky potrebné dokumenty potvrdzujúce oprávnenie kotvenia od príslušných inštitúcií vydávajúcich takéto rozhodnutia a na základe predloženia potrebných dokumentov vzniká povinnosť žalobcu ako kupujúceho uzatvoriť s predávajúcim kúpnu zmluvu. Teda iba ak žalovaný 2/ ako predávajúci najneskôr do 30. 06. 2022 vyzval žalobcu ako kupujúceho na uzavretie kúpnej zmluvy a zároveň predložil všetky potrebné dokumenty ku kotveniu pontónu, mal žalobca povinnosť kúpnu zmluvu uzavrieť.

2.3. Dňa 07. 05. 2022 bola žalobcovi predložená kúpna zmluva, avšak bez právoplatných rozhodnutí o povolení na kotvenie pontónu pod hausbót, preto podľa odvolacieho súdu k uvedenému dňu žalobca nemal povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu. Neobstojí námietka žalovaného 2/, že si splnil rezervačnou zmluvou stanovené povinnosti a žalobca zapríčinil neuzatvorenie kúpnej zmluvy a neprevzatie príslušných rozhodnutí k povoleniu na kotvenie. Žalovaný 2/ nepreukázal, že žalobca ako kupujúci neuzatvoril kúpnu zmluvu v stanovenom termíne po splnení všetkých dohodnutých podmienok podľa rezervačnej zmluvy. Z dokazovania vyplynulo, že do 30. 06. 2022, kedy najneskôr malo dôjsť k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, žalovaný 2/ nepredložil žalobcovi rozhodnutia (právoplatné) o povolení na kotvenie, a to buď samostatne a dodatočne v stanovenej lehote, alebo súčasne s novou kúpnou zmluvou. Zo strany žalovaného 2/ teda došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti vyplývajúcej z čl. 22 rezervačnej zmluvy, následkom čoho vznikol žalobcovi nárok voči žalovanému 2/ na vrátenie zaplateného rezervačného poplatku vo výške 5.000 eur.

2.4. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 2/ v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Vádu zmätočnosti videl v hodnotení dôkazov súdmi nižších inštancií a v ich závere o tom, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Trenčín. V reakcii doručenej 26. 03. 2025 na vyjadrenie žalobcu okrem zopakovania tvrdení z dovolania uviedol, že rezervačná zmluva odstúpenie žalobcom neumožňovala, žalobca si zafinoval právo na odstúpenie od kúpnej zmluvy do 3 mesiacov od podpisu kúpnej zmluvy, ktorá podpísaná nebola. Nie je preto možné akceptovať platnosť odstúpenia od rezervačnej zmluvy zo strany žalobcu. Poprel nevyhovujúci technický stav pontónu. Argumentoval, že nesplnenie povinnosti žalovaného 2/ odovzdať povolenia pri podpise zmluvy spôsobil žalobca, ktorý odmietol uzatvoriť kúpnu zmluvu výlučne z dôvodov na jeho strane, čo bol dôvod nevrátenia zálohy.

4. Žalobca vo vyjadrení označil dovolanie za neprípustné aj nedôvodné. V podstate uviedol, že si výslovne vymienil (čl. 18 rezervačnej zmluvy) dodanie povolení ku kotveniu od príslušných inštitúcií, ktoré mal zabezpečiť žalovaný 2/. Povinnosťou žalobcu bolo uzatvoriť kúpnu zmluvu v lehote za dojednaných podmienok len vtedy, ak všetky právne náležitosti k riadnemu užívaniu veci budú zabezpečené. Na podpis dňa 07. 05. 2022 mu bola predložená kúpna zmluva bez akýchkoľvek predložených právoplatných povolení na kotvenie. Príkladmo poukázal na svoje vyjadrenie zo dňa 01. 12. 2022, v ktorom vyslovene okrem iného uviedol, že predávajúci sa zaviazal dodať kupujúcemu všetky potrebné dokumenty potvrdzujúce oprávnenie kotvenia od príslušných inštitúcií, pričom tak predávajúci neurobil a aj z toho dôvodu má kupujúci - žalobca právo na vrátenie zálohy v celom rozsahu. Argumenty týkajúce sa týchto dokumentov rovnako žalobca uvádzal už aj v samotnej žalobe. Zdôraznil, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho

právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Žalobca zastal názor, že oba sudy vec správne právne posúdili a na zistený skutkový stav bola použitá správna právna norma. Navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. K dovolaniu sa vyjadril aj žalovaný 1/, ktorému bolo dovolanie zaslané iba na vedomie. Nakoľko III. a IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby voči žalovanému 1/ a o jeho náhrade trov konania neboli predmetom odvolacieho ani dovolacieho prieskumu, dovolací súd na jeho vyjadrenie neprihliadal.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné.

7. V dovolaní žalovaný 2/ (ďalej aj „dovolať“) vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu definovanému v § 420 písm. f) CSP vytkol súdom nižších inštancií nesprávne určenie miestnej príslušnosti a nesprávne hodnotenie dôkazov v miere porušujúcej jeho právo na spravodlivý proces.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Podľa § 13 Civilného sporového poriadku na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 19 písm. d) Civilného sporového poriadku popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

Podľa § 290 Civilného sporového poriadku v znení účinnom do 30. júna 2024 spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 290 Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 01. júla 2024 spotrebiteľský spor je spor medzi obchodníkom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

10. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva (bod 6.7.), že svoju miestnu príslušnosť na konanie posudzoval podľa § 290 CSP v znení účinnom do 30. júna 2024 a zaoberal sa predovšetkým tým, či niektorou zmluvnou stranou rezervačnej zmluvy nie je dodávateľ. Vychádzajúc z výpisu z obchodného registra žalovaného 1/ dospel k záveru, že predmetom jeho podnikateľskej činnosti okrem realitnej činnosti je aj sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, administratívne služby a

poskytovanie služieb osobného charakteru, čo s poukazom na množstvo rozhodnutí odvolacích súdov spĺňa definíciu dodávateľa.

11. Odvolací súd (bod 15. odôvodnenia jeho rozsudku) vychádzajúc zo záverov a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil (§ 387 ods. 1, 2 CSP) doplnil, že rezervačná zmluva uzatvorená dňa 30. 03. 2022 medzi žalovaným 1/ ako sprostredkovateľom, žalovaným 2/ ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim má spotrebiteľský charakter, pretože žalovaný 1/ vystupoval ako dodávateľ a žalobca bol ako kupujúci spotrebiteľom. Zamietnutie žaloby voči žalovanému 1/ nemá vplyv určenie miestnej príslušnosti, nakoľko žalobca sa domáhal zaplata sumy 5.000 eur titulom vrátenia zaplateného rezervačného poplatku na základe uzavretej rezervačnej zmluvy. Smerodajným na určenie miestnej príslušnosti bol charakter uzatvorenej rezervačnej zmluvy.

12. Dovolací súd uvádza, že hoci odvolací súd rozhodoval podľa Civilného sporového poriadku po jeho novelizácii zákonom č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinným od 01. júla 2024, uvedené závery obidvoch nižších súdov sú platné. Dodávateľa definoval Občiansky zákonník v § 52 ods. 3 ako osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Obchodník je definovaný v tom istom ustanovení v znení účinnom od 01. júla 2024 ako osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet. Z dôvodovej správy k čl. II zákona č. 108/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov vyplýva, že všetky osoby, ktoré sa doteraz v spotrebiteľských vzťahoch v zmysle Občianskeho zákonníka považovali za dodávateľa a v zmysle zákona č. 250/2007 Z. z. za predávajúceho, sa nadobudnutím účinnosti tohto zákona považujú za obchodníka, pričom uplatnenie pojmu obchodník aj na iné osoby tým nie je dotknuté. Dôvodová správa k čl. XXI zákona č. 108/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnkov uvádza, že v nadväznosti na zmenu používanej terminológie v čl. I návrhu zákona a v Občianskom zákonníku sa aj v zákone č. 160/2015 Z. z. navrhuje termín „dodávateľ“ v celom texte zákona nahradiť pojmom „obchodník“. Keďže jednou z troch zmluvných strán rezervačnej zmluvy z 30. marca 2022 (ktorej trojstranný charakter strany sporu nenamietali) bol žalovaný 1/ ako dodávateľ resp. obchodník (nesúci práva a povinnosti k zvyšným dvom zmluvným stranám) a ďalšou o. i. žalobca ako spotrebiteľ (jeho postavenie nebolo zmenené ani vplyvom precizovania definície spotrebiteľa v § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka počnúc dňom 01. júla 2024 tak, že ide o fyzickú osobu, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania), ide o spotrebiteľský spor s miestnou príslušnosťou konajúcich súdov založenou podľa § 19 písm. d) CSP.

13. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), nie strán sporu.

14. Hodnotenie dôkazov je činnosť, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový

poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

15. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

16. Na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplývajú alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), hodnotenie dôkazov z iných ako hore uvedených dôvodov dovolací súd preskúmať nemôže.

17. Žiada sa tiež zdôrazniť, že dovolací súd nemôže v dovolacom konaní preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení z dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (porov. § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd).

18. Dovolateľ prvotne nesúhlasil s hodnotením emailu zaslaného žalobcovi žalovaným 1/ dňa 08. 05. 2022 súdmi nižších inštancií ako okamihu uzatvorenia kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným 2/. Argumentoval, že išlo „len“ o zaslanie návrhu kúpnej zmluvy (na prečítanie a pripomienkovanie), čo je bežným postupom. Navyše návrh textu kúpnej zmluvy žalobcovi neposielal predávajúci, ale sprostredkovateľ, ktorý na uzatváranie zmluvy v mene predávajúceho nebol splnomocnený.

19. Ak by dovolací súd vychádzal iba z doslovného znenia takto formulovaného odôvodnenia dovolania, potom treba poukázať na odôvodnenia rozsudkov okresného aj odvolacieho súdu, z ktorých obsahu nevyplýva záver o dni 08. 05. 2022 ako o okamihu uzatvorenia kúpnej zmluvy. Naopak, súdy jednoznačne konštatovali (čo medzi stranami ani nebolo sporné), že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným 2/ nedošlo (inak by bola suma rezervačného poplatku započítaná na časť kúpnej ceny, ako je uvedené v zmluvných ustanoveniach o kúpnej cene v časti B rezervačnej zmluvy, pozn. dovolacieho súdu).

20. Posudzujúc dovolanie podľa celého jeho obsahu, v spojení s dovolateľom citovanými časťami odôvodnení rozsudkov súdov nižších inštancií (§ 124 CSP) dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ namieta hodnotenie dôkazov týkajúcich sa kontraktačného procesu smerujúceho k (ne)uzatvoreniu kúpnej zmluvy žalobcom a žalovaným 2/. Zdôrazniť treba, že predpokladom rozhodnutia o tom, či žalovaného 2/ viazala povinnosť vrátiť rezervačný poplatok žalobcovi bolo zistenie, či povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu porušil žalobca, alebo žalovaný 2/, resp. žalovaný 1/. Odvolací súd výslovne v bode 21 odôvodnenia rozsudku uviedol, že: „Z hľadiska posúdenia povinnosti vrátiť zaplatený rezervačný poplatok vo výške 5.000 eur zo strany žalovaného 2/ bolo v predmetnej veci rozhodujúce určiť, ktorá zo zmluvných strán porušila povinnosť uzavrieť kúpnu zmluvu“. Z odôvodnení rozsudkov vyplýva, že súdy nižších inštancií vychádzali zo základných pravidiel kontraktačného procesu. Okresný súd v bode 24. odôvodnenia jeho rozsudku uviedol, že dňa 07. 05. 2022 zaslaný žalovaným 1/ žalobcovi návrh kúpnej zmluvy bez príslušných povolení a do uplynutia rezervačnej zmluvy už žalovaný 1/ žalobcovi nový návrh kúpnej zmluvy s príslušnými povoleniami nezaslaný. V 25. bode odôvodnenia (obsahujúceho hodnotenie dôkazov) okresný súd vysvetlil, že hoci 07. 05. 2022 konateľ žalovaného 1/ poslal pripravenú kúpnu zmluvu na podpis žalobcovi, žalobca nemal povinnosť ju podpísať pre nepredloženie povolení ku kotveniu (právne vady veci). Žalobca bol povinný uzatvoriť kúpnu zmluvu v lehote za dojednaných podmienok len vtedy, ak všetky právne náležitosti k riadnemu užívaniu veci budú zabezpečené, pričom do uplynutia doby rezervácie žalobcovi nová kúpna zmluva, s platnými povoleniami zaslaná nebola. Odvolací súd zopakoval, že ku dňu 07. 05. 2022 nebol žalobca povinný uzatvoriť kúpnu zmluvu, nakoľko v danom čase nebola splnená povinnosť zo strany žalovaného 2/ vyplývajúca z čl. 22 rezervačnej zmluvy. Doplnil, že žalobca mal povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu iba

v prípade, ak by žalovaný 2/ ako predávajúci najneskôr do 30. 06. 2022 vyzval žalobcu ako kupujúceho na uzavretie kúpnej zmluvy a zároveň predložil všetky potrebné dokumenty ku kotveniu pontónu. Súdny teda (správne) vychádzali z toho, že ak dňa 07. 05. 2022 (resp. 08. 05. 2022) žalobcovi nebola predložená úplná zmluva (aj s požadovanými povoleniami) a takáto zmluva (jej návrh) mu nebola predložená ani do konca doby trvania rezervačnej zmluvy (30. 06. 2022), žalobca neporušil svoju povinnosť jej uzavretia. Uvedené platí tým skôr, ak žalovaný 1/ zaslal žalobcovi v uvedený deň zmluvu podľa tvrdenia dovolateľa na oboznámenie a pripomienkovanie po tom, čo vyslovil s jej textom súhlas žalovaný 2/, no žalovaný 1/ tak urobil bez predloženia žalobcom požadovanej dokumentácie, ktorú mal zabezpečiť žalovaný 2/. Z uvedeného vyvodili súdy nižších inštancií záver o tom, že žalobca svoju povinnosť uzatvoriť kúpnu zmluvu neporušil.

21. Pokiaľ dovolateľ v reakcii na vyjadrenie žalobcu predniesol doplnenie odôvodnenia dovolania (bez rozšírenia uplatneného dovolacieho dôvodu) vo vzťahu k odstúpeniu žalobcu od rezervačnej zmluvy pre nevyhovujúci technický stav pontónu, súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobcom popisované vady pontónu pod hausbót sa v konaní ako dôvod na odstúpenie od zmluvy nepreukázali. Pri poukaze dovolateľa na to, že dohoda zmluvných strán o odstúpení podľa čl. 23 rezervačnej zmluvy sa vzťahovala na odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorá uzavretá nebola treba upriamiť pozornosť na to, že okresný súd aplikoval pri rozhodovaní § 597 Občianskeho zákonníka (ktorý odcitoval v 14. bode odôvodnenia rozsudku) upravujúci zákonné dôvody odstúpenia od zmluvy. V bode 25. odôvodnenia rozsudku (s ktorým sa odvolací súd stotožnil) súd prvej inštancie uviedol: „.... kupovaná vec mala právne vady, spolu s kúpnu zmluvou neboli predložené potrebné právoplatné povolenia ku kotveniu stanovené v čl. 22 rezervačnej zmluvy, čo bol dôvod na odstúpenie od rezervačnej zmluvy, ktorá nutne nemusela mať písomnú formu, nakoľko išlo o hnutelnú vec; pretože vec nemala vlastnosti, ktoré si žalobca ku dňu podpisu kúpnej zmluvy jasne vymienil - vykazovala právne vady, ktoré ju neumožňovali v čase predloženia kúpnej zmluvy na podpis riadne vec užívať a do uplynutia doby rezervácie už žalobcovi nová kúpna zmluva, s platnými povoleniami už žalovaným 1/ zaslaná nebola“.

22. Dovolací súd vo vyššie uvedenom procese hodnotenia dôkazov súdmi nižších inštancií nezistil nesprávny procesný postup, ktorým by dovolateľovi znemožnili uskutočňovanie jemu patriacich procesných práv v miere znamenajúcej porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Súdy postupovali pri hodnotení dôkazov v zmysle zásad daných v § 191 CSP, hodnotili každý dôkaz jednotlivo aj všetky vo vzájomnej súvislosti. Dovolací súd, vyhodnotiac dôvody dovolania tvrdené dovolateľom uzatvára, že nezistil hodnotenie dôkazov, ktoré by nezodpovedalo pravidlám logického myslenia, alebo že súdy vzali do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplývali alebo opomenuli rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo. Možno preto uzavrieť, že nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu spočívajúceho v tvrdení existencie vady zmätočnosti (§ 420 písm. f) CSP), preto dovolací súd dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

23. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania od neúspešného žalovaného 2/ (§ 255 ods. 1 a § 453 ods. 1 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.